

1 Jaké druhy lhůt se uplatňují v občanskoprávních řízeních?

Soudní řád (*Code judiciaire/Gerechtelijk Wetboek*) uvádí množství nejrůznějších lhůt.

Tyto lhůty lze rozdělit do dvou kategorií: čekací lhůty a prekluzivní lhůty.

Čekací lhůty jsou lhůty, které musí uplynout. Je třeba, tak říkajíc, počkat, až tyto lhůty uplynou, než je možné uskutečnit platně právní jednání.

Příkladem čekací lhůty je **lhůta pro předvolání**. Mezi datem doručení předvolání a zahájením jednání musí být dodržena „lhůta k předvolání“: osm dnů u předvolání ve věci samé (občanskoprávní věci) a dva dny u řízení o předběžných opatřeních.

Prekluzivní lhůty jsou lhůty, v nichž musí být dané právní jednání vykonáno nejpozději poslední den, *dies ad quem*, nebylo-li právní jednání vykonáno, právní nárok zanikne.

Jako příklady prekluzivních lhůt lze uvést lhůty pro podání soudních opravných prostředků, tedy:

lhůtu jednoho měsíce k podání odvolání (článek 1051 soudního řádu) proti kontradiktornímu rozsudku počítáno od doručení uvedeného rozsudku,

lhůtu jednoho měsíce k podání odporu (článek 1048 soudního řádu) proti rozsudku pro zmeškání počítáno od doručení uvedeného rozsudku,

lhůtu tří měsíců k podání dovolání (článek 1073 soudního řádu),

lhůtu tří měsíců k podání námitek třetí osoby (článek 1129 soudního řádu),

lhůtu třiceti dnů k vymáhání škody po soudních úřednících (článek 1142 soudního řádu),

lhůtu šesti měsíců u návrhů na obnovu soudního řízení (článek 1136 soudního řádu),

Lhůta k předvolání je tedy čekací lhůtou.

Článek 707 soudního řádu stanoví na osm dnů běžnou lhůtu pro předvolání ve věci samé pro osoby, které mají bydliště nebo místo pobytu v Belgii.

Stejný požadavek platí:

pokud je předvolání doručeno v Belgii na adresu pro účely doručování;

pokud osoba, které je předvolání doručováno, nemá ani známé bydliště, ani známé místo pobytu buď v Belgii, nebo v zahraničí;

pokud je předvolání doručováno účastníkovi, který má bydliště v zahraničí, osobně v Belgii.

Lhůta k předvolání v řízeních o předběžném opatření je zkrácena na dva dny (**článek 1035 soudního řádu**). Rovněž lhůta pro předvolání k **exekučnímu soudu** (*juge des saisies/beslagrechter*) je dva dny, pokud tento soud zasedá jako soud v řízení o předběžném opatření.

Pokud předvolaný účastník nemá v Belgii ani bydliště, ani místo pobytu, ani doručovací adresu, prodlužují se uvedené „základní lhůty“, osm dnů a dva dny podle **článku 55 soudního řádu**.

Lhůta je tedy (osm dnů nebo dva dny + ...):

patnáct dnů, pokud účastník pobývá v sousední zemi nebo ve Spojeném království Velké Británie;

třicet dnů, pokud pobývá v jiné zemi Evropy;

osmdesát dnů, pokud pobývá v jiné části světa.

Toto prodloužení lhůty musí být však stanoveno zákonem. Je tomu tak u předvolání, v **článku 709 soudního řádu**, a u předvolání pro řízení o předběžném opatření, v **článku 1035 soudního řádu**.

V konkrétních případech se může ukázat nutné, aby k předvolání došlo velmi rychle. Za takových okolností je možné podat prostřednictvím právního zástupce nebo soudního vykonavatele žalobu na zkrácení lhůt před příslušným soudem. (**článek 708 soudního řádu** v řízení ve věci samé, **článek 1036 soudního řádu** v řízení o předběžném opatření).

Během doručení předvolání soudní doručovatel připojí k předvolání kopii rozhodnutí, aby informoval předvolávaného účastníka o povolení zkrátit lhůtu k předvolání.

Jednou z hlavních stránek lhůty je její **výpočet**. Řízení za tímto účelem je stanoveno v **článcích 48 až 57 soudního řádu** (tedy v kapitole VIII první části soudního řádu) (viz níže).

Tyto články pojednávají o obecných věcech (články 48 a 49), o prekluzivních lhůtách (čl. 50 první pododstavec), o **výpočtu** lhůt (článek 52 a čl. 53 první pododstavec, jakož i články 53a, 54 a 57), o případech o **vyšší moci**, o

prodloužení lhůty (čl. 50 druhý pododstavec; **článek 51 a čl. 53 druhý pododstavec a článek 55**) a o případu pozastavení v případě úmrtí jednoho z účastníků (článek 56).

2 Seznam dnů pracovního klidu podle nařízení (ES/Euratom) č. 1182/71 ze dne 3. června 1971.

1. leden (Nový rok)

Velikonoční neděle a Velikonoční pondělí (data se mění)

1. květen (Svátek práce)

Nanebevstoupení Páně (šestý čtvrtek po Velikonocích)

Svatodušní neděle a Svatodušní pondělí (sedmá neděle a sedmé pondělí po Velikonocích)

Státní svátek: 21. červenec

15. srpen (Nanebevzetí Panny Marie)

1. listopad (Svátek všech svatých)

11. listopad (příměří z roku 1918)

25. prosinec (Vánoce)

Tento seznam se v soudním řádu **neuvádí**.

3 Jaká jsou obecná pravidla pro počítání lhůt v různých řízeních ve věcech občanských a obchodních?

Viz otázka 1 (výše).

4 Pokud musí být určitý úkon nebo formalita vykonány v dané lhůtě, kdy tato lhůta začíná?

Podle pravidla NENÍ *dies a quo* (den jednání nebo události, který zahajuje lhůtu) do lhůty započítáván, nýbrž je do ní započítáván *dies ad quem* (poslední den) („*dies a quo non computatur in termino*“).

Článek 52 soudního řádu: „Lhůta se počítá od půlnoci do půlnoci. Je počítána od následujícího dne po jednání nebo události, na jejímž základě začíná běžet, a zahrnuje všechny dny, a to i sobotu, neděli a zákonem stanovené státní svátky“.

Takže lhůta nepočíná běžet v den doručení předvolání nebo rozsudku (*dies a quo*), ale následujícího dne (přesněji následujícího dne od 0:00 hodin).

Například: pokud je předvolání doručeno v pondělí 4. května (*dies a quo*), **lhůta k předvolání** začíná běžet v úterý 5. května. Jinak řečeno, prvním dnem osmidenní lhůty je úterý 5. května.

Pokud 4. května připadne na pátek, lhůta k předvolání začíná běžet v sobotu 5. května. První den lhůty k předvolání může totiž připadnout na sobotu, neděli nebo zákonem stanovený státní svátek.

5 Může být počátek běhu lhůty ovlivněn nebo změněn způsobem předání nebo doručení písemností (osobní doručení soudním doručovatelem nebo doručení poštou)?

A/ Doručení soudním doručovatelem:

Na základě článku 57 soudního řádu, nestanoví-li zákon jinak, běží lhůta k podání odporu, odvolání a dovolání od doručení rozhodnutí osobě nebo do jejího bydliště, nebo případně od doručení nebo uložení kopie, jak je stanoveno v **článcích 38 a 40**.

U osob, které nemají v Belgii ani bydliště, ani místo pobytu, ani doručovací adresu a kterým nebylo provedeno doručení osobně, běží lhůta od doručení listiny na poštu či případně královskému prokurátorovi.

Pokud jde o nezpůsobilé osoby, lhůta běží až od doručení rozhodnutí jejich zákonnému zástupci.

B/ Doručení v listinné podobě (dopisem):

Nestanoví-li zákon jinak, lhůty, které začínají běžet adresátovi od doručení v listinné podobě se na základě článku 53a soudního řádu vypočítávají:

v případě soudní obsílky nebo doporučené zásilky s potvrzením o doručení od prvního dne následujícího po dni, kdy byla zásilka doručena na adresu místa bydliště adresáta nebo případně místa jeho pobytu nebo na adresu určenou pro doručování;

v případě doporučené zásilky nebo obyčejného psaní od třetího pracovního dne následujícím po dni, kdy byla zásilka podána na poště, pokud adresát nepředloží doklad o tom, že se tak nestalo;

v případě, že je zásilka dodána proti potvrzení o doručení s datem, od prvního dne, který následuje.

6 Pokud výskytem události počíná lhůta běžet, započítává se den, kdy k události došlo, do výpočtu lhůty?

Podle pravidla NENÍ *dies a quo* (den jednání nebo události, který zahajuje lhůtu) do lhůty započítáván, NÝBRŽ je do ní započítáván *dies ad quem* (poslední den) („*dies a quo non computatur in termino*“).

DIES A QUO:

Článek 52 soudního řádu: „Lhůta se počítá od půlnoci do půlnoci. Je počítána od následujícího dne po jednání nebo události, na jejímž základě začíná běžet, a zahrnuje všechny dny, a to i sobotu, neděli a zákonem stanovené státní svátky“.

Takže lhůta nepočíná běžet v den doručení předvolání nebo rozsudku (*dies a quo*), ale následujícího dne (přesněji následujícího dne od 0:00 hodin).

Například: pokud je předvolání doručeno v pondělí 4. května (*dies a quo*), **lhůta k předvolání** začíná běžet v úterý 5. května. Jinak řečeno, prvním dnem osmidenní lhůty je úterý 5. května.

Pokud připadne 4. května na pátek, lhůta k předvolání začíná běžet v sobotu 5. května. První den lhůty k předvolání může totiž připadnout na sobotu, neděli nebo zákonem stanovený státní svátek.

DIES AD QUEM:

Článek 53 soudního řádu: „Den uplynutí lhůty je do lhůty zahrnut. Pokud je však tímto dnem sobota, neděle nebo **státní svátek podle zákona**, je den uplynutí lhůty přesunut na nejbližší pracovní den“.

Dies ad quem je dnem uplynutí lhůty. Je zahrnut do lhůty, což má za následek, že je jím posledním dnem.

Avšak pokud tento *dies ad quem* připadne na sobotu, na neděli nebo na státní svátek podle zákona, je uplynutí lhůty přesunuto na následující pracovní den.

7 V případě, kdy je lhůta vyjádřena ve dnech, započítávají se do uvedeného počtu dní kalendářní, nebo pracovní dny?

Na základě článku 52 soudního řádu se lhůta počítá od půlnoci do půlnoci. Je počítána od následujícího dne po jednání nebo události, na jejímž základě začíná běžet, a zahrnuje všechny dny, a to i sobotu, neděli a zákonem stanovené státní svátky“.

Nicméně toto jednání může být platně realizováno v soudní kanceláři pouze ve dnech a hodinách, během nichž je tato soudní kancelář přístupná veřejnosti, ledaže by bylo provedeno elektronickou cestou.

Je tedy třeba vzít v úvahu **kalendářní dny**.

8 Kdy je tato lhůta vyjádřena v týdnech, měsících nebo rocích?

Na základě článku 54 soudního řádu se lhůta stanovená v měsících nebo v rocích počítá od určitého data do dne před určitým datem.

Tento článek se vztahuje pouze na lhůty stanovené v měsících nebo v rocích (například lhůtu k podání námitek či odvolání: jeden měsíc) a – pokud jej čteme ve spojení s článkem 53 soudního řádu – vyplývá z toho, že například jednoměsíční lhůta není vždy 30 nebo 31 dnů, ale může být delší nebo kratší.

„Určitým datem“ je třeba rozumět první den lhůty, tedy den, který následuje po doručení.

9 Je-li lhůta vyjádřena v týdnech, měsících nebo rocích, kdy taková lhůta vyprší?

Na základě čl. 53 prvního pododstavce soudního řádu je do lhůty započítáván den uplynutí lhůty (tedy *dies ad quem*).

10 Připadá-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, či den pracovního klidu je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den?

Na základě čl. 53 druhého pododstavce soudního řádu, pokud je však tímto dnem sobota, neděle nebo zákonem uznaný státní svátek, je den uplynutí lhůty přesunut na nejbližší pracovní den.

11 Existují zvláštní okolnosti, za kterých lze prodloužit lhůty? Jaké jsou podmínky pro získání takových prodloužení lhůty?

a/ Lhůty, které nezpůsobují ztrátu nároku:

Článek 49 soudního řádu upřesňuje, že lhůty jsou stanoveny zákonem a soudce je může stanovit jen, pokud mu to zákon umožňuje.

Na základě článku 51 soudního řádu může soudce před uplynutím lhůty zkrátit nebo prodloužit lhůty, které nezpůsobují ztrátu nároku. Nestanoví-li zákon jinak, nemůže mít prodloužení delší dobu trvání než počáteční lhůta a následné prodloužení může být přiznáno jen, pokud je to z vážných důvodů a na základě odůvodněného rozhodnutí.

b/ Osoba, která nemá v Belgii ani bydliště, ani místo pobytu, ani doručovací adresu:

Na základě článku 55 soudního řádu, pokud zákon stanoví, že účastníkovi řízení, který nemá ani bydliště, ani místo pobytu, ani doručovací adresu v Belgii, je třeba prodloužit lhůty, které mu jsou poskytnuty, je lhůta prodloužena:

o patnáct dnů, pokud účastník pobývá v sousední zemi nebo ve Spojeném království Velké Británie;

o třicet dnů, pokud pobývá v jiné zemi Evropy;

o osmdesát dnů, pokud pobývá v jiné části světa.

c/ Po dobu soudních prázdnin:

Na základě čl. 50 druhého pododstavce soudního řádu se lhůta pro podání odvolání nebo námitek (odporu), která je stanovena v [článcích 1048, 1051](#) a v čl. [1253d](#) body c) a d) a která začíná běžet a uplyne během soudních prázdnin, prodlužuje se do patnáctého dne nového soudního roku.

Soudní prázdniny trvají každý rok od 1. července do 31. srpna.

Pokud lhůta k podání námitek nebo k podání odvolání začne běžet nebo končí během tohoto období, *dies ad quem* uvedené lhůty se prodlužuje až do 15. září.

Příklad 1: K doručení rozsudku došlo dne 30. června (*dies a quo*). Lhůta začíná běžet dne 1. července a končí (*dies ad quem*) dne 31. července.

Příklad 2: K doručení rozsudku došlo dne 31. července (*dies a quo*). Lhůta začíná běžet dne 1. srpna a končí (*dies ad quem*) dne 31. srpna.

V těchto obou případech jak první den lhůty, tak *dies ad quem* připadnou na soudní prázdniny, takže je lhůta prodloužena až do 15. září, které je posledním příslušným dnem pro doručení námitek nebo odvolání.

Příklad 3: K doručení rozsudku došlo dne 29. června. Lhůta začíná běžet dne 30. června. *Dies ad quem* připadne na 29. července.

Příklad 4: K doručení rozsudku došlo dne 1. srpna. Lhůta začíná běžet dne 2. srpna. *Dies ad quem* připadne na 1. září.

V těchto obou případech jak první den, tak *dies ad quem* připadnou mimo soudní prázdniny, takže lhůta se neprodlužuje do 15. září.

Pozor na uplatnění čl. 50 druhého pododstavce (prodloužení z důvodu soudních prázdnin) a čl. 53 druhého pododstavce soudního řádu (odklad dne uplynutí lhůty na nejbližší pracovní den, pokud připadne na sobotu, neděli nebo zákonem stanovený státní svátek), jinak řečeno, pokud poslední den soudních prázdnin, 31. srpna, připadne na sobotu či na neděli a pokud poslední den lhůty (*dies ad quem*) připadne na 31. srpna.

Je třeba nejdříve uplatnit čl. 50 druhý pododstavec soudního řádu, než se eventuálně uplatní čl. 53 druhý pododstavec soudního řádu.

Předpoklad:

Listina je doručena dne 31. července. Lhůta k podání námitek nebo odvolání běží od 1. srpna do 31. srpna. Den 31. srpna připadne na sobotu nebo neděli.

Na základě čl. 50 druhého pododstavce soudního řádu připadnou první a poslední den lhůty na soudní prázdniny, což má za následek prodloužení lhůty do 15. září.

Avšak pouze, pokud připadne 15. září na sobotu nebo neděli, bude moci být použit čl. 53 druhý pododstavec soudního řádu a poslední den lhůty připadne na pondělí.

d/ Úmrtí účastníka, který může podat námítky, odvolání nebo dovolání:

Na základě článku 56 soudního řádu pozastavuje úmrtí účastníka běh lhůty, která mu byla přiznána, aby podal námítky, odvolání nebo dovolání.

Tato lhůta začne znovu běžet až po novém doručení rozhodnutí učiněného do bydliště zesnulého a počítá se od uplynutí lhůt k vytvoření soupisu a k usnesení, zda rozhodnutí bylo doručeno, než uplynuly.

Toto doručení může být provedeno kolektivně dědicům, aniž by byla uvedena jejich jména a postavení. Nicméně, pokud se ukáže, že kterákoli dotčená osoba nebyla zpravena o doručení, bude moci žádat o prodloužení propadlé lhůty, která vyplývá z uplynutí lhůt pro opravné prostředky.

12 Jaké lhůty platí pro opravné prostředky (odvolání)?

Obecné pravidlo vyžaduje na základě článku 1050 soudního řádu, aby odvolání ve všech věcech bylo podáno po vyhlášení rozsudku, i kdyby tento rozsudek byl vydán pro zmeškání. Proti rozhodnutí vydanému ve věci příslušnosti nebo, nerozhodne-li soud jinak, proti rozhodnutí před vynesením rozsudku může být podáno odvolání až s odvoláním proti konečnému rozsudku.

Na základě článku 1051 soudního řádu je lhůta k podání odvolání jeden měsíc od doručení rozsudku nebo od jeho oznámení, které bylo provedeno podle [čl. 792](#) druhého a třetího pododstavce. Nicméně podle článku 1054 soudního řádu může žalobce kdykoliv podat odvolání v incidenční otázce proti všem dotčeným účastníkům k odvolacímu soudu, i kdyby nechal doručit rozsudek bez výhrad nebo by s ním souhlasil před jeho doručením.

13 Mohou soudy změnit lhůtu pro dostavení se k soudu nebo stanovit zvláštní datum pro dostavení se?

Na základě článku 51 soudního řádu může soudce před uplynutím lhůty zkrátit nebo prodloužit lhůty, které nezpůsobují ztrátu nároku. Nestanoví-li zákon jinak, nemůže mít prodloužení delší dobu trvání než počáteční lhůta a následné prodloužení může být přiznáno jen, pokud je to z vážných důvodů a na základě odůvodněného rozhodnutí.

14 Pokud je písemnost zasílána osobě, která má bydliště v místě, kde se prodlužuje lhůta, ale oznámení je učiněno v místě, kde se tato výhoda neuplatní, přijde tato osoba o výhodu prodloužení lhůty?

Článek 55 soudního řádu byl zaveden zejména pro tuto osobu. Pokud splňuje podmínky stanovené tímto článkem, bude moci využít výhody tohoto ustanovení.

15 Jaké jsou důsledky nedodržení lhůt?

Na základě čl. 50 prvního pododstavce soudního řádu nemohou být lhůty, které způsobují ztrátu nároku zkráceny, ani prodlouženy, a to ani po dohodě účastníků, ledaže by případnou ztrátu nároku hojily podmínky stanovené zákonem.

Jinak řečeno, právní jednání musí být provedeno před uplynutím lhůty, jinak je zde riziko, že k jednání dojde po udělení lhůt a nebude přípustné.

16 Pokud lhůta uběhne, jaké opravné prostředky mohou využít účastníci, kteří zmeškali lhůtu, tj. u rozsudku pro zmeškání?

Uplyne-li marně prekluzivní lhůta, jde o záležitost definitivní. Jinými slovy, není již možné v takovém případě podat opravný prostředek, ledaže by došlo k porušení zákona.

Poslední aktualizace: 28/10/2019

Za originální verzi stránky (v jazyce daného členského státu) odpovídá příslušné kontaktní místo Evropské soudní sítě. Příklad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. ESS-O ani Evropská komise neodpovídá ani neručí za informace a data, které tento dokument obsahuje či na které odkazuje. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.